

18.1.2016

Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman ohjausryhmä

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriön Sosiaali- ja terveystalveluosasto on tänään asettanut Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman ohjausryhmän.

Toimikausi

1.2.2016 - 31.12.2017

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaan ”Hallitus toteuttaa rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman, jonka tarkoituksena on parantaa potilaan kokonaisvaltaisen hoidon toteutumista, parantaa ihmisten toimintakykyä sekä luoda edellytykset kustannustehokkaalle lääkehoidolle niin potilaan kuin yhteiskunnan näkökulmasta.”

Rationaalinen eli asianmukainen lääkehoito on tehokasta, turvallista, tarkoituksenmukaista ja taloudellista. Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman tarkoituksena on näiden tavoitteiden toteutuminen. Rationaalisen lääkehoidon kirjaus kuuluu hallitusohjelman rakennepoliittisiin uudistuksiin, ja se on mainittu osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta. Näiden lisäksi toimeenpano-ohjelman toteuttaminen edistää hallitusohjelman tavoitteita terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisesta ja kustannusten hallinnasta.

Läkehoidon prosesseihin kuuluvat mm. lääkehoidon tarpeen arviointi, päätös lääkehoidon aloittamisesta, lääkkeen valinta, lääkkeen toimittaminen apteekista tai hoidon toteutus terveydenhuollon toimintayksikössä, lääkekustannusten korvaaminen, potilaan ohjaus ja informointi, lääkkeen käyttö, lääkehoidon seuranta ja mahdollinen muuttaminen sekä päätös lääkehoidon lopettamisesta. Läkehoidon tuloksia voidaan parantaa prosessin eri osiin ja toimijoihin vaikuttamalla. Keskeistä on lääkkeen määrääminen ja potilaan lääkkeiden käyttö: määrätäänkö lääkkeitä rationaalisesti ja käytetäänkö niitä sovitulla tavalla.

Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelmaan kuuluu myös aiheeseen liittyvä tutkimus, jonka avulla saadaan tietoa lääkehoitojen toteutumisesta ja tarvittavista toimenpiteistä. Lääkkeiden taloudellisen ja hoidollisen arvon arvioiminen antaa arvokasta tietoa, jota hyödyntävät erityisesti lääkkeiden määrääjät ja terveydenhuollon toimintayksiköt.

Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman kohderyhminä ovat lääkehuollon viranomaiset, terveydenhuollon ammattilaiset, jotka määräävät, toimittavat ja antavat lääkkeitä (lääkärit, hoitajat, apteekkilaiset), lääkkeiden käyttäjät sekä myös lääkehoidon rahoittajat. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat esimerkiksi lääketieteellisyys ja yliopistot, ammattikorkeakoulut tai muut oppilaitokset, joissa opetetaan lääketiedettä, farmasiata tai hoitotiedettä. Toimeenpano-ohjelma kattaa kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköt, ja sen tavoitteet on huomioitava myös uusissa sote-rakenteissa ja työtavoissa.

Tavoitteet

Tavoitteena on laatia rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelma, jota toteutetaan laajasti lääkehoitoon osallistuvien toimesta ja jonka avulla voidaan löytää konkreettisia keinoja ohjelman tavoitteiden toteutumiseksi mahdollisimman kustannustehokkaasti. Toimeenpano-ohjelma huomioi lääkehoitoon kuuluvia prosesseja lääkkeen määräämisestä ja tutkimuksesta sen käyttöön asti.

Tehtävä

Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman ohjausryhmän ensimmäisenä tehtävänä on valmistella etenemissuunnitelma toimeenpano-ohjelman toteuttamiseksi. Monilla tahoilla on jo käynnissä lääkehoidon rationaalisuuden parantamiseen liittyviä hankkeita tai ohjelmia, joita voidaan hyödyntää.

Ohjausryhmän tehtävänä on määrittellä toimeenpano-ohjelman yksityiskohtaiset tavoitteet, tunnistaa toimeenpano-ohjelman suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa tarvittavat tahot, kartoittaa rationaalisen lääkehoidon toteutumisen esteet, priorisoida ja aikatauluttaa hankkeet ja toimenpiteet sekä laatia ehdotus toimeenpano-ohjelman toteutumisen seurannaksi.

Ohjausryhmä voi perustaa alatyöryhmiä määrättyjen aihekokonaisuuksien ympärille (työn aloitusvaiheessa aihekokonaisuudet ovat lääkkeiden määrääminen, toimittaminen ja käyttö; rakenteet ja tietojärjestelmät; tutkimus ja lääkeinnovaatiot). Ohjausryhmä hyväksyy alaryhmien toimintasuunnitelmat, johtaa toimeenpano-ohjelman laatimista ja vastaa kokonaisuuden koordinaatiosta.

Organisointi

Puheenjohtaja Liisa-Maria Voipio-Pulkki, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveystaloustieteiden tutkimuskeskus

Varapuheenjohtaja Liisa Siika-aho, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Sari Ekholm, ylilääkäri, sosiaali- ja terveysministeriö

Ermo Haavisto, johtajaylilääkäri, Satakunnan sairaanhoitopiiri

Henkilökohtainen varajäsen Joni Palmgrén, sairaala-apteekkari, Satakunnan sairaanhoitopiiri

Teppo Heikkilä, ylilääkäri, sosiaali- ja terveysministeriö

Jaakko Heinimäki, Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE

Henkilökohtainen varajäsen Jaana Hallamaa, Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE

Merja Hirvonen, toimitusjohtaja, Suomen Apteekkariliitto

Henkilökohtainen varajäsen Vesa Kujala, farmaseuttinen johtaja, Suomen Apteekkariliitto

Jorma Komulainen, päätoimittaja, Duodecim

Henkilökohtainen varajäsen Hannamari Välimaa, erikoislääkäri, Apollonia

Jaana Kruuti, yliproviisori, Kansaneläkelaitos

Henkilökohtainen varajäsen Kyösti Haukipuro, ylilääkäri, Kansaneläkelaitos

Kirsi Kvarnström, puheenjohtaja, Suomen Farmasialiitto

Henkilökohtainen varajäsen Sanna Passi, koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiamies, Suomen Farmasialiitto

Outi Luoma-aho, budjettineuvos, valtiovarainministeriö
Henkilökohtainen varajäsen Jouko Narikka, budjettineuvos, valtiovarainministeriö
Johanna Moisio, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Taina Mäntyranta, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
Helena Mönttinen, esittelijäneuvos, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Henkilökohtainen varajäsen Tarja Holi, johtaja, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Ulla Närhi, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
Reima Palonen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö
Henkilökohtainen varajäsen Sari Koskinen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö
Lauri Pelkonen, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö
Henkilökohtainen varajäsen Jyrki Vanakoski, ylilääkäri, sosiaali- ja terveysministeriö
Taneli Puumalainen, ylilääkäri, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Henkilökohtainen varajäsen Ulpu Elonsalo, asiantuntijalääkäri, Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos
Kirsi Päivänsalo, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
Sinikka Rajaniemi, ylijohtaja, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Henkilökohtainen varajäsen Erkki Palva, johtaja, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Ilpo Salminen, johtava ylilääkäri, Nurmijärven terveyskeskus
Henkilökohtainen varajäsen Lauri Vuorenkoski, terveystieteiden asiantuntija, Suomen Lääkäriliitto
Riitta Vuorisalo, erityisasiantuntija, Suomen Diabetesliitto
Henkilökohtainen varajäsen Ilari Huhtasalo, , Suomen Parkinson -liitto
Sihteeri Antti Mäntylä, kehittämispäällikkö, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Sihteeri Liisa Näveri, yksikön päällikkö, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Sihteeri Hang Pham, osastosihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö

Työryhmän kokoonpano täyttää naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä asetetut vaatimukset.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän tulee työskennellä virka-aikana ilman erilliskorvausta. Menot rahoitetaan valtion talousarvion momentilta 33.01.01.

TY 5 500 500 900; Seuko1: 550 50223; toiminto: 5 500 510 100

Sosiaali- ja terveysministeri

Hanna Mäntylä

Hallitusneuvos

Anne Koskela

LIITTEET

JAKELU

Päätöksessä mainitut

TIEDOKSI

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula

Erityisavustaja Niina Perälä

Erityisavustaja Hanna-Maija Kause

Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee

Osastopäällikkö Kirsi Varhila

STM HAO

STM VAO

STM STO

STM VIE

STM Kirjaamo